

Arkadaş, Museum Schwab müdürü Madeleine Betschart ile görüştü 'Hayvan kemiklerinde belirgin cins atlardı'

La Tène; Die Untersuchungen. Die Fragen. Die Antworten. Museum Schwab Biel

Sayın Madeleine Betschart size önce Arkadaş Gazetesi ile görüştüğünüz için teşekkür ediyoruz. Neden böyle bir sergi açma ihtiyacı duyduunuz? Neden La Tène'de ki sorulara cevap bulmak zor? Arkadaş okurlarına bu konuda bilgi vermişsiniz?

Ele geçen buluntularla da aynı zamanda Museum Schwab'ında kuruluşunun ilk temeli atılır. Biel ve Neuchatel arasındaki bugün sular altında kalan eski yerleşim yerlerindeki yüzey çalışmalarında sadece bir saat içinde kırka yakın silah,ok parçaları, demir aletler ve demir silah parçaları bulunur. Daha sonra bu bölgede ilk bilimsel kazılar 1901- 1917 yılları arasında başlar. Buluntu yerinin adı o döneme "Laténezeit" adı verilerek tarihlendirildi. Ve tüm Avrupa'da da bu isimle tarihe geçti. Yirminci yüzyılda yapılan kazılarda buranın bir költü yeri olma ihtimali ortaya çıktı. Buluntular buranın bir askeri bölge veya yerleşim yeri olduğu konusunda da kuşular yaratmaktaydı. Bunun üzerine olduğu 2003 yılında Neuchatel Kanton Arkeologları dere yatağında çalışmalar başlattı. Buluntular tarihlendirildiğinde MÖ 3. yüzyılın ilk yarısından 2.yüzyıla kadar gidebilmekteydi. Başka uzman ve üniversitelerden bilim adamları bölgeye gitti ilk bilimsel araştırmaları başlatıldı. La Tene dönemine ait tarihi eserler bugün Neuchatel Biel, Genf Berlin, Londra'dan Moskova ya kadar müzelerde vardır. Bu eserlerin kimi satıldı, kimi hediye edildi ve ama şimdi bu kültürü tanımak, araştırma yapmak adına bazende satın alabilmekteyiz. Çalışmalar sırasında iki köprü bulundu. Bir örneği müzenin bahçesinde o günün çalışma tekniği ile inşa

edildi. Çiviler yok özellikleri birbirine geçme tekniği ile yapılmıştır. İlk köprünün benzeride 1880 yılında bir benzer çalışma yapıldı. Bu sergi için İsviçre'de ki 3 büyük bölge müzesi ile ortak bir çalışma yaptık. Bu güne kadar La tene üzerinde sistemli bir çalışma olmamıştı. Bu proje ile bir adım atarak bilimsel çalışmaların da ağırlık kazanılması gereken bir yanı olmasını istedik. Lozan tarihi ve arkeoloji müze müdürü Gilbert Kaenel, Museum Schwab, Zürih Landesmuseum ile birlikte çalışmalar yaptık.

Köprülerin gizemi

Balıkçı Hans Koop sadece küçük buluntuları değil döneme ait iki köprünün kalıntılarını da buldu. Evet köprülerin kazıklarının yanı sıra hayvan ve insan kemikleri , bronz, demir, az da olsa takı parçaları vardı. İnsan iskeletlerinin aynı yerde üst üste olması garipsenmekteydi. Bulunan yüz insan iskelet çalışmaların sadece 16 sının kemik anatomi analizi yapıldı. Alman antropolog Dr Kurt Alt kemikler üzerinde bilimsel çalışmalar yaptı. Kemiklerin durumu, kesiklerin çokluğu büyük bir soru idi bizim için. Çünkü başa vurulan ilk darbeler ölümcül değildi. Ya da daha açık söylemek gerekirse kesikler atılırken kurban canlıydı ,acidan kafasını sallamaktaydı. Buda darbelerin hemen öldürmek amacı ile olmadığını göstermektedir.

Önce yaralıyor hemen öldürüyorlardı. Bizim için bunun anlamı bir kurban olabilirdi. Ama geçmiş eski kültürlerdeki gibi özelliği olan birimiydi yoksa suçlular mı kurban ediliyordu? Bu araştırılması gereken konulardan biridir.

Hayvan kemiklerinde belirgin cins ise atları. Bu gelecek araştırmamızın bir başka sorusu. Şimdi bir başka soru var. Neden kurbanın yanında ata ve hançere, ok ve normal el aletlerine ihtiyaç duyuyorlardı? Bugün bu buluntular birarada bulunması konusunda bir şey söyleyemeyiz. Yüzdü 40' ı bu költüründe neden normal aletlere de ihtiyaç duyuldu bu alet yapımı ne ile ilgili olabilir. Örneğin penseler, makaslar, fibulalar vardı. Sorular var ama cevaplar konusunda araştırmamız var. Bilimsel araştırmamız çalışmalar sırasında önemli bir yer tuttu. Çocuklar için gözlemler bir çalışma yaptık. Çünkü onlar okuma yazma bilmiyorlardı ama video çalışmaları, fotoğraflar onların ilgisini çekmesine yardımcı olmalıydı. Özel bir gazete çıkardık. Amacımız Keltenler hakkında halkı bilgilendirmekti. Çünkü bu, anlama açısından karışık ve zor bir konudur. Bütün müzelerle bu çalışmamızda ilgili olarak çalıştık yaptık. Ellerindeki belgeleri, iskeletleri, buluntular istedik. Sergi daha sonra ekim 2008 - Ocak 2009 Landesmuseum Zürih ve Nisan 2009-Eylül 2009 yılında Bibracte sergilenenecek. Daha sonra Almanyada sergilenme çalışmalarını var.

Evet araştırmalarımız için Cezar ve eski yunan dönemleri içerisinde de bilgiler tarandı. Yapıtlar bize köprüler üzerinde yapılan kutsal kurban sahnelerinden bahsetmekteydi. Ele geçen kalıntı ve bilgilerde ayine katılanlar içinde kadın liderlerin varlığından da bahsetmektedir. Kadın liderlerin camdan bilezik taşıdıkları da bazı kadınların camdan bilezik taşıdıkları ortaya çıkmıştı. Burası gerçekten özel bir yer olabilir. Biz sadece savaşçıları veya kurban edileni değil kadın ve çocukların da neden bu yerde olduğunu (bu bileziği taşıyan çocuk iskelet parçaları var) araştırıyoruz. Neden buradalar? Neden bu bölgeyi özel olarak ziyaret ediyorlardı? Bu da başka bir soru. Burada bir tekerlek kalıntısı da bulundu. Oldukça ilginç bir buluntu sayılabilir.

Bu çalışmalar gelecek için bilimsel araştırmaların asıl temel oluşturdu. Museum Schwab bizim için proje çalışmasının bir parçası oldu ve bu rol projemiz için de önemli bir yer tutmaktaydı.

Museum Schwab ve Mainz Üniversitesi ortak çalışması ile kemikler üzerinde yapılmış çalışmaların müzeyi özel kılabilir. Ve bu konuda bilimsel olarak özel çalışma merkezi de olmak istiyoruz.

(Röportaj: Sevim AKYÜREK)

Adres:
Lic.jur. **İsmet Bardakçi**
Fürsprecher
Aarberggasse 30
Postfach 173
3000 Bern
Tel: 031 311 69 79
Fax: 031 311 69 80

HUKUK KÖŞENİZ

Soru:
Benim Almanya'daki ilticam reddedildi ve buraya gelerek sığınma talebinde bulundum. Benim yasalara göre böyle bir hakkım varmı? Almanya'da iltica ettiğim açığa çıkarsa yurtdışı edilebilir miyim?

Cevap:
İsviçre İltica Kanununun 32. maddesine göre Avrupa Birliği'ne üye bir ülkede iltica edip orada ilticacı reddedilen ve akibetinde İsviçre'ye iltica talebinde bulunan bir kimsenin ilticasına bakılmaz, eğer kişinin ifadesinden ilticasının reddinden bu yana mültecı vasfını temellendirecek olaylar yaşadığı anlaşılmazsa. İsviçre Federal İdare Mahkemesi Kanunu kararlarında yumuşatmıştır. Buna göre yabancı ülkenin red kararına dayanılarak sadece kişinin iltica vasfı-

nın olmadığı tahmin edilir. Fakat kişi İsviçre'deki iltica davasında bu tahmini güçlü delillerle çürüterek iltica vasfını ispattırsa, ilticasına bakılır. Almanya Avrupa Birliği'nin üyesidir. Şayet Almanya'daki red kararından bu yana, ilticanızı neden olabileceği herhangi önemli bir olay yaşamadıysanız, İsviçre İltica Dairesi, 32. maddeye dayanarak size bir karar çerçevesinde ilticanızı bakmayacağını bildirir. Bu karara 5 gün içinde itiraz hakkınız vardır. İtiraz davası süresince İsviçre'de kalma hakkına sahipsiniz. İtiraz davanız da olumsuz sonuçlanırsa, İltica Dairesi , size İsviçre'yi terk etmeniz için yeni bir süre verir. Sadece İsviçre'yi verilen zaman zarfında terk etmezseniz zorla yurtdışı edilirsiniz. Ayrıca İsviçre Almanya'da iltica edenleri kesinlikle ortaya çıkarmaktadır.
Avukat İsmet Bardakçi

Hız canavarı, bir polis çıktı

Cumartesi, 18.08.07 günü, **Freiburg Kanton Polisi**, yoldaki hız limitinin oldukça çok üstünde seyreden iki çalın motosikletliyi tespit diyor. İşin bu noktasına kadar tespit edilen oldukça yüksek hızın dışında anormal bir durum yok gibi. Ancak iki hız çalınından birinin polis çıkması, o'nu tespit eden meslekdaşlarını epeyce şaşırtmış olmalı. 29 yaşındaki hız canavarı, özel motosikletliyle saatte 229 kilometre hızla seyredirken meslek

arkadaşlarının radarına yakalanıyor. Hız düşkünü polisin seyrettiği Bry ve Posieux arasındaki güzergahta en yüksek hız sınırı ise saatte 80 km.'dir. Freiburg adalet müdürlüğü, söz konusu polis memuru hakkında "meslekten el çekirme" istemiyle dava açarak dosyayı ilgili soruşturma savcısına gönderdi. Bu mahiyette bir suçun, yasadaki karşılığı (devlet memurları için) meslekten el çekirilmesi olarak açıklanmakta.

SteineGrill

70 Kişilik yeni yerimizle hizmetinizdeyiz
24 saat açıktır
Açılış saatleri
Pazartesi- Cumartesi : 10.00 - 06.00

Steinentorstr. 26 - 4051 Basel
Tel: 061 / 271 13 30 , Fax: 061 / 271 13 91

ÇÖP VE ÇİMENTOYA HAYIR

PAZARCİK -NARLI VE ÇEVRE KÖYLERİ PLATFORMU

KONUŞMACILAR
Prof. İbrahim Ortaş (Çukurova ünl. öğretim üyesi)
Av. Haydar İkizer
Ümüt Şahin (Türkiye yeşiller kordinatörü)
Gerit Müller (İsviçre yeşiller,Temsilcisi)
Platform adına Konuşmacı

Tarih:13-10-2007 Cumartesi Yer : Weststrasse 3, 5426 Lengnau AG(CH)
Giriş:20.00 Saat:17.00 Tel:0041 56 241 17 71

Haluk Levent **Muharem Temiz** **Pinar Şağ**
Ali Temiz & Haydar Altınok **Nejla Fındıklı** **Ali Matur** **Hüseyin Suma**

GARAGE MINIGOLF GmbH
Eyüp Comak
Baselstrasse 9
4147 Aesch-Angenstein
Tel +41 61 751 38 58
Fax: +41 61 751 33 38
Natel: +079 320 34 92

NARLI Market
"Südtirolische Spezialitäten"
Hauptstr. 411 - 79576 Weill Friedlingen
Tel. +7621/ 791 004

new Point
www.new-point.ch
hardstrasse@new-point.ch

SWISS LOUNGE
RESTAURANT BAR LOUNGE
Mücahit Panaz
Bremgartenstr. 33, 5003 Zürih
Tel: 043 990 07 17

ALFA DRUCK
MANKASLI
Grafik, Drucker
Büro, Kopier, Fotokopier, Laser
Kartvizit ve el ilanları
Araba ve Cam Yazdırma
Dijital, Nisan, Sünet Kartları
Plakat, Bayrak ve Bez Baskıları
Tel: 061/693 10 92

ROZERIN MARKET
LEBENSMITTEL UND METZGEREI
Her Nisli Dişilin, Nisan, Sünet ve Parti gibi etkinliklerinizde yemek servisimize yardımcı olalım.
Schlosstr. 7, 4133 Pratteln
Tel. 061/821 60 02
Natel: 076/415 10 37

M.L.G. Handel GmbH
Lebensmittel - Geschäfte
BAKALİYAT
MERTİYAT
A. & S. Özener
Mertiyat / Metzgerei
Im Wesselsberg 1
CH-4058 Basel
Tel./Fax: +41 (0) 78 621 71 04
Natel: +41 (0) 78 621 39 88

USAŞK
Brugg GmbH
Lebensmittel
Metzgerei
Kasaplar
1200 Brugg AG
Uşak Mustafa
Tel. 056 / 441 48 94
Natel. 076 / 496 50 67

GÜNDELI LADEN
LEBENSMITTEL UND GESCHENKARTIKEL
Täglich frisches Brot und Süßigkeiten
(Günlük, Taze ekmeğ ve Tatlı çeşitleri.)
Güterstr. 274, 4053 Basel
Tel.: 061/331 00 66

özgür
www.muzik.ch
Feldberg str. 33-4057 Basel
Tel & Fax: 061/691 23 71
Natal: 078/621 23 71
E-mail: ozguer@balcb.ch

ALIMA SUPERMARKT
Lebensmittel Geschenkartikel
und Metzgerei
Täglich frisches Brot und Süßigkeiten
(Günlük, Taze ekmeğ ve Tatlı çeşitleri.)
www.alima.ch

Orhan Öztas
Sales Manager
Jet Energy Drink
RH Restaurationsbetriebe GmbH
Langstr. 94, CH-8004 Zürih
Mobil +41 79 5005 91 82
Tel: 043 317 91 81
Fax: 043 317 91 92
contact@jetenergydrink.com
www.jetenergydrink.com

HONDA GARAGE
Baumann
VSCI Carrosserie
Briggstrasse 2
5400 Baden
Tel. 056 222 36 36
Fax. 056 222 35 33
baumann.honda.ch

Ali Kaya
Geschäftsführer

Katkılarından dolayı Sponsorlara Tesekkür ederiz